

ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН ЯМ

БАТЛАВ.

САЛБАРЫН УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ БАЙЦААГЧ
/Албан тушаал/

Б.НАРАНГАРАВ

/Гарын үсгийн тайлал/

ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН УДИРДАМЖ

2024 оны 02 дугаар сарын 02

Дугаар 13-00791

Улаанбаатар хот

Г ЭРЧИМЖСЭН МАЛ АЖ АХУЙН ЧИГЛЭЛЭЭР
ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЭЛЖ БУЙ АЖ АХУЙН НЭГЖ,
БАЙГУУЛЛАГУУДАД УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ
ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТ ХИЙХ ТУХАЙ

Нэг. Шалгалтын зорилго, үндэслэл

Төрийн хяналт шалгалтын тухай хуулийн 5³ дугаар зүйл, Засгийн газрын 2023 оны 11 дүгээр сарын 29-ний өдрийн “Хяналт шалгалтын төлөвлөгөө батлах тухай” 420 дугаар тогтоолыг үндэслэн эрчимжсэн мал аж ахуйн чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхэлж буй аж ахуйн нэгж, байгууллагуудад Төрийн хяналт шалгалтын тухай, Хөдөлмөрийн тухай, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай, Ажиллах хүчиний шилжилт хөдөлгөөний тухай, Хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээний тухай, Ахмад настны тухай, Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийн тухай, Нийгмийн даатгалын ерөнхий хууль болон тэдгээртэй нийцүүлэн гаргасан дүрэм, журам, стандарт, Монгол Улсын Засгийн газрын 2011 оны 311 дүгээр тогтооолоор баталсан “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйл ажиллагаанд дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулах нийтлэг журам”-ын хэрэгжилтэд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийж, болзошгүй осол гэмтэл, эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, илэрсэн зөрчил дутагдлыг арилгуулах, цаашид авах арга хэмжээний санал боловсруулахад хяналт шалгалтын зорилго оршино.

Хоёр. Шалгалтанд хамрагдах асуудал, хүн, хуулийн этгээд, объектын нэр

Урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтыг дараах асуумжийн хүрээнд хийнэ. Үүнд:

2.1. Хөдөлмөрийн харилцааны чиглэлээр:

2.1.1 Хөдөлмөрийн гэрээ, гэрээнд тусгавал зохих гол нөхцөлүүд болон иргэд хооронд байгуулах гэрээний нөхцөлийг тусгасан эсэх, туслах малчинтай хөдөлмөрийн гэрээ байгуулсан эсэх;

2.1.2 Ажлын байрны тодорхойлолт баталж мөрдүүлсэн эсэх;

1511240034

2.1.3 Хөдөлмөрийн тухай хуультай нийцүүлэн дотоод журам, дотоод хэм хэмжээгээр зохицуулах дүрэм, журам баталж мөрдүүлсэн эсэх, бэлгийн дарамт, ялгаварлан гадуурхалт, хөдөлмөрийн мөлжлөг, албадан хөдөлмөрлөлтийн талаар тусгасан эсэх;

2.1.4 Цалин хөлс, олговор, тэтгэмжийг хуульд нийцүүлэн олгодог эсэх;

2.1.5 Ажил амралтын цагийн зохицуулалт болон эзлжийн амралт олгодог эсэх;

2.1.6 Насанд хүрээгүй хүнийг хөдөлмөр эрхлүүлсэн эсэх;

2.1.7 Ажилтнуудыг ажилд авсан, чөлөөлсөн, сахилгын шийтгэл оногдуулсан тушаал шийдвэр хууль эрх зүйн үндэслэлтэй эсэх;

2.1.8 Дотоод хяналтын журамтай эсэх;

2.2 Хөдөлмөрийн аюулгүй байдлын чиглэлээр:

2.2.1 Ажлын байр, ажил үйлчилгээний онцлогт тохируулан хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн дүрэм, журам, заавар, зааварчилгааг ажил олгогч нь баталж, мөрдүүлсэн эсэх;

2.2.2 Байгууллагын тухайн жилийн хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зардлыг төсөвлөсөн эсэх;

2.2.3 Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн арга хэмжээний төлөвлөгөөг баталсан эсэх;

2.2.4 Ажлын тусгай хувцас, хамгаалах хэрэгсэл олгосон эсэх, нэр, төрөл, эдэлгээний хугацааг тодорхойлсон журам баталж мөрдүүлсэн эсэх;

2.2.5 Багаж хэрэгслийн цахилгааны хамгаалалтыг баталгаажуулсан, тогтмол үзлэг хийдэг эсэх;

2.2.6 Үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлогыг судлан бүртгэх орон тооны бус байнгын комиссыг ажил олгогчийн шийдвэрээр томилсон эсэх;

2.2.7 Үйлдвэрлэлийн осол гарч байсан эсэх;

2.2.8 Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааны батлагдсан зааварчилгатай эсэх;

2.2.9 Галын аюулгүй байдлыг хангах дотоод журамтай, галын дохиолол болон гал унтраах тусгай тоноглол, гарц, орцын зураглал, анхан шатны багаж хэрэгслийн бүрдэлтэй эсэх;

2.2.10 Цахилгааны аюулгүй байдлыг хангасан эсэх;

2.2.11 Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль тогтоомж, нийтлэг шаардлага, стандартын хэрэгжилтэд дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулах журмыг баталж мөрдүүлсэн эсэх;

2.3 Хөдөлмөрийн эрүүл ахуйн хяналтын чиглэлээр:

2.3.1 Хөдөлмөрийн нөхцөлийг сайжруулах, ажилчдын эрүүл мэндийг дэмжих, хамгаалах, өвчлөлөөс урьдчилан сэргийлэх ажилд зарцуулах хөрөнгө баталж, зарцуулдаг эсэх;

2.3.2 Ажлын байранд үүсч болзошгүй хими, физик, биологийн сөрөг нөлөөллийг эрүүл ахуйн хэвийн хэмжээнд байлгах, хөдөлмөрлөх таатай нөхцөлийг бүрдүүлэхтэй холбогдуулан үйлдвэрлэлийн зохион байгуулалт, техник технологийн арга хэмжээ авсан байдал;

2.3.3 Ажлын байрны хөдөлмөрийн нөхцөлд эрүүл ахуйн хэмжилт, шинжилгээ, үнэлгээг итгэмжлэгдсэн мэргэжлийн байгууллагаар хийлгүүлсэн эсэх;

2.3.4 Ажилтныг тогтоосон журмын дагуу эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх болон хугацаат үзлэгт оруулдаг эсэх, үзлэгийн мөрөөр хийсэн эмчлэн эрүүлжүүлэх ажлын үр дүн

2.3.5 Ажилтанд ажлын онцлог, хөдөлмөрийн нөхцөлд нь тохирсон ажлын хувцас хамгаалах хэрэгсэл олгож, хэрэглэж хэвшүүлсэн байдал, ажлын хувцасыг ариутгах, цэвэрлэх боломж нөхцөлөөр хангасан эсэх;

2.3.6 Ажилтанд зориулсан ахуйн байрыг үйлдвэрийн туслах барилга байгууламжийн төлөвлөлтийн эрүүл ахуйн норм ба дүрмийн шаардлагад нийцүүлэн байгуулж, тохижуулсан эсэх

2.4 Нийгмийн хамгааллын хяналтын чиглэлээр:

2.4.1 Нийт ажилтнуудыг нийгмийн даатгалд бүрэн хамруулсан эсэх;

2.4.2 Тэтгэвэр, тэтгэмж, үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний даатгалд албан журмаар даатгуулах даатгуулагчдыг нийгмийн даатгалд бүрэн хамруулж, НДШ-ийг хуульд заасны дагуу үнэн зөв тооцсон эсэх;

2.4.3 Ажил олгогчтой Хөдөлмөрийн гэрээгээр болон Иргэний хуулийн 343, 359 дүгээр зүйлд заасны дагуу ажиллаж байгаа тэтгэвэр авагчдыг /Өндөр настан, Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн,/ нийгмийн даатгалд бүрэн хамруулж, НДШ-ийг хуульд заасны дагуу үнэн зөв тооцсон эсэх;

2.4.4 Зэрэгцсэн хөдөлмөрийн гэрээ байгуулсан болон Иргэний хуулийн 343, 359 дүгээр зүйлд заасан гэрээний дагуу давхар ажил эрхэлдэг даатгуулагчдыг нийгмийн даатгалд бүрэн хамруулж, НДШ-ийг хуульд заасны дагуу үнэн зөв тооцсон эсэх;

2.4.5 7 сараас доошгүй хугацаагаар улирлын шинжтэй ажил, үйлчилгээ эрхэлдэг аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажилтнуудын ажиллаагүй хугацааны НДШ-ийг ажил олгогчоос бүрэн төлсөн эсэх;

2.4.6 Үндсэн цалинг Хөдөлмөр, нийгмийн түншлэлийн 3 талт Үндэсний хороо болон Салбарын хэлэлцээрээр тогтоосон хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээнээс багагүйгээр тогтоож олгодог, түүнээс нийгмийн даатгалын шимтгэл төлдөг эсэх;

2.4.7 Даатгуулагчид тухайн сард нэгтгэн олгосон хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлого болон эзлжийн амралтын олговрыг уг даатгуулагчийн аль сард харгалзах орлого болохыг тодорхойлж харгалзах саруудын НДШ төлөлтийн тайланд тусган тайлагнадаг эсэх;

2.4.8 НДШ-ийн тайланд даатгуулагчийн овог, нэр, регистрийн дугаар, төрлийн код болон бусад мэдээллийг зөв оруулж тайлагнадаг эсэх;

2.4.9 Шимтгэл ногдуулалтын тайлангийн ажил, мэргэжлийн ангилал хэсгийг үндэсний ажил, мэргэжлийн ангилал, тодорхойлолтод заасны дагуу үнэн зөв сонгож тайлагнадаг эсэх;

2.4.10 Ахмадын сан байгуулсан эсэх;

2.4.11 Дотоод хяналт шалгалтын төлөвлөгөө гаргаж шалгалт хийдэг эсэх, хяналт шалгалтын мөрөөр арга хэмжээ авч ажилладаг эсэх;

Хяналт шалгалтад эрчимжсэн мал аж ахуйн (мал, гахай, тахиа, зөгийний аж ахуй) чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгж, байгууллагууд хамрагдана.

Гурав. Шалгалтын төрөл, хэлбэр

Урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт

Дөрөв. Шалгалтын арга

4.1. Улсын (ахлах) байцаагч нь аж ахуйн нэгж, байгууллагын баримт бичиг, мэдээлэлтэй танилцаж хянан үзэх, тайлбар авах, ажлын байранд үзлэг хийх, илэрсэн зөрчил, дутагдлыг баримтжуулан фото зураг авах, дурс бичлэг хийх, баримт бичгийг хуулбарлан баталгаажуулах, шаардлагатай тохиолдолд бараа бүтээгдэхүүн, ажлын байрны хөдөлмөрийн нөхцөлд хэмжилт, шинжилгээ хийх болон хуульд заасан бусад аргаар хяналт шалгалтыг хийж гүйцэтгэнэ.

4.2. Шалгалтыг хэрэгжүүлэх явцад шалгуулагч этгээдэд эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах талаар тухайн шалгуулагч этгээдийн үйл ажиллагаатай холбоотой хууль тогтоомж, дүрэм, журам, стандартыг таниулах, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч ажиллана. Улсын (ахлах) байцаагч аж ахуйн нэгж, байгууллагын баримт бичгийг хянан үзэх, хяналтын хуудсаар эрсдэлийг үнэлэх, хяналт шалгалтын явцад болон илэрсэн зөрчил, дутагдлыг баримтжуулан фото зураг авах, дурс бичлэг хийх, баримт бичгийг хуулбарлан баталгаажуулах болон журамд заасан бусад аргаар хяналт шалгалтыг хийж гүйцэтгэнэ.

Тав. Шалгалт хийх бүрэлдэхүүн

Хөдөлмөр халамжийн үйлчилгээний ерөнхий газар, Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар, аймаг, нийслэл, дүүрэг дэх салбарын хяналт шалгалтыг хэрэгжүүлэх байгууллагын хөдөлмөр, хөдөлмөрийн эрүүл ахуй, нийгмийн хамгааллын хяналтын улсын (ахлах) байцаагч нар хийж гүйцэтгэнэ. Шаардлагатай тохиолдолд Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам болон бусад салбарын хяналтын улсын /ахлах/ байцаагчдыг татан оролцуулж болно.

Зургаа. Шалгалт эхлэх болон дуусах хугацаа

Шалгалтыг 2024 оны 03 дугаар сарын 04-ний өдрөөс 2024 оны 10 дугаар сарын 01-ний өдрийг хүртэлх хугацаанд хийж гүйцэтгэнэ.

Долоо. Шалгалтын дүнг танилцуулах

7.1. Улсын /ахлах/ байцаагч нар удирдамжид заасан хугацаанд хяналт шалгалтыг хийж, дүнг шалгуулагч этгээд болон удирдах албан тушаалтанд танилцуулна.

7.2. Урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтын явцын талаарх мэдээг удирдах болон дээд шатны албан тушаалтанд танилцуулсан хөдөлмөр, хөдөлмөрийн эрүүл ахуй, нийгмийн хамгааллын хяналтын чиглэлээр хавсралт №1, №2, №3 хүснэгтээр гаргаж, Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний ерөнхий газар, Нийгмийн даатгалын ерөнхий газарт сар бүрийн 25-ны дотор ирүүлнэ.

7.3. Хяналт шалгалтыг гүйцэтгэсэн улсын /ахлах/ байцаагч, шалгалтын ажлын хэсгийн ахлагч нар хяналт шалгалтын танилцуулгыг Засгийн газрын 2022 оны 479 дүгээр тогтоолын хавсралтаар баталсан “Хяналт шалгалт хийх нийтлэг журам”-ын тавдугаар бүлгийн 25 -д заасны дагуу бичиж, төлөвлөгөөт шалгалтад хамрагдсан объектын мэдээ (Хавсралт №1, №2, №3)-ний хамт 2024 оны 10 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний ерөнхий газар, Нийгмийн даатгалын ерөнхий газарт, Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний ерөнхий газар, Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар нь аймаг, нийслэл,

дүүргийн Хөдөлмөр халамжийн үйлчилгээний газар, Нийгмийн даатгалын газраас ирүүлсэн шалгалтын дүнг нэгтгэн удирдлагын зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлж, хурлын шийдвэрийн хамт 2024 оны 10 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яамны Салбарын хяналтын газарт тус тус ирүүлнэ.

7.4. Хяналт шалгалтын дүн мэдээг хяналт шалгалтын объект тус бүрээр хяналт шалгалтын бүртгэл мэдээллийн нэгдсэн санд бүртгэж, улсын байцаагч, хяналт шалгалтын ажлын хэсгийн ахлагч хийсэн хяналт шалгалтын хувийн хэргийг бүрдүүлж байгууллагын архивт хүлээлгэн өгнө.

7.5. Төлөвлөгөөт хяналт шалгалтын дүн, нэгдсэн мэдээ, танилцуулгыг удирдлагад танилцуулж, зохих шийдвэрийг гаргуулан, цаашид авах арга хэмжээний санал, зөвлөмжийг холбогдох байгууллагуудад хүргүүлж, хэрэгжилтэд хяналт тавих ажлыг зохион байгуулна.

_____оOо_____

2024 оны 01 сарын 01-ны өдрийн 15:00/11 тоот удирдамжийн гуравдугаар хавсралт

Нийгмийн хамгааллын хяналтын чиглэлээр урьдчилан сэргийлэх хяналт
шалгалтад хамрагдсан ААНБ-ын тоо, нэгтгэлийн дун

д/д	Хуулийн этгээд, объектын нэр				Нийт
1.	РД /регистрийн дугаар/		336526	Монкон	
2.	Харьялах аймаг, нийслэл, дүүрэг				
3.	Хяналт шалгалтыг гүйцэтгэсэн байцаагчийн овог, нэр				
4.	Шалгалтад хамрагдсан эсэх (+, -)				
5.	Шалгалтад хамрагдаагүй талаарх тайлбар, Үүнд: Үйл ажиллагаа зогссон – / 3 / Гэрээт ажил дуусгавар болсон - / Д / Бусад - /Б/				
6.	Нийт ажилтны тоо: Үүнээс: НДШ төлж буй ажилтны тоо Хүүхэд асрах чөлөөтэй эхчүүдийн тоо Хөгжлийн бэрхшээлтэй ажилтны тоо Ахмад настны тоо				
7.	Үйл ажиллагааны чиглэл /ХАА, худалдаа, боловсруулах/				
8.	Боловсруулах үйлдвэр.....				
9.	Илэрсэн зөрчлийн тоо				
10.	Арилгуулсан зөрчлийн тоо				
11.	Эрсдэлийн түвшин	Их Дунд Бага			
12.	Хууль сахин мөрдөлтийн хувь				
13.	НДШ-ийн өр /Хяналт шалгалт хийсэн тухайн сарын 01-ний байдааар/				
14.	Нэмж илэрсэн хөдөлмөрийн хэлс түүнтэй адилтгах орлого	dүн			

15.	Авсан арга хэмжээ	Акт	Нийгмийн даатгалын шимтгэл нэхэн төлүүлсэн	Mөнгөн дүн мян/төг хүний тоо					
			Bусад	Барагдуулалтын хувь					
	Мөнгөн дүн /мян.төгрөг/	Албан шаардлага	Too						
			Заалтын тоо						
16.	Зөвлөмж	Гүйцэтгэл	Too						
			Заалтын тоо						
17.	Гүйцэтгэлийн хяналт шалгалт хийсэн эсэх	Гүйцэтгэлийн хяналт шалгалтаар авсан арга хэмжээ, тоо							
18.	Зөрчил шалган шийдвэрлэлт	Гүйцэтгэл	Хялбаршуулсан журмаар шийдвэрлэсэн						
			Зөрчлийн хэрэг үүсгэсэн						
	Шийтгэвэр ногдуулсан мөнгөн дүн, мян/төгрөг	Барагдуулалтын хувь	Шийтгэвэр ногдуулсан мөнгөн дүн, мян/төгрөг						
			Албан даалгаврын заалтын тоо						
19.	Шалгалтын явцад асуудал шийдүүлэхээр хүргүүлсэн санал /тоо/		Зөрчлийн тухай хуулийн зүйл. заалт						

.....объектод Нийгмийн хамгааллын хяналтаар хийсэн урьдчилан
сэргийлэх хяналт шалгалтын асуумжийн үнэлгээ

№	Асуумжийн утга	үнэлгээ	
		хангалттай /0/	хангалтгүй /1/
1	Нийт ажилтнуудыг нийгмийн даатгалд бүрэн хамруулсан эсэх		
2	Тэтгэвэр, тэтгэмж, үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний даатгалд албан журмаар даатгуулах даатгуулагчдыг нийгмийн даатгалд бүрэн хамруулж, НДШ-ийг хуульд заасны дагуу үнэн зөв тооцсон эсэх		
3	Ажил олгогчтой Хөдөлмөрийн гэрээгээр болон Иргэний хуулийн 343, 359 дүгээр зүйлд заасны дагуу ажиллаж байгаа тэтгэвэр авагчдыг нийгмийн даатгалд бүрэн хамруулж, НДШ-ийг хуульд заасны дагуу үнэн зөв тооцсон эсэх.		
4	Үндсэн ажлаас гадуур байгуулсан хөдөлмөрийн гэрээ болон Иргэний хуулийн 343, 359 дүгээр зүйлд заасан гэрээний дагуу давхар ажил эрхэлдэг даатгуулагчдыг нийгмийн даатгалд бүрэн хамруулж, НДШ-ийг хуульд заасны дагуу үнэн зөв тооцсон эсэх.		
5	7 сараас доошгүй хугацаагаар улирлын шинжтэй ажил, үйлчилгээ эрхэлдэг аж ахуйн нэгжийн ажилтнуудын ажиллаагүй хугацааны НДШ-ийг ажил олгочоос бүрэн төлсөн эсэх.		
6	Үндсэн цалинг Хөдөлмөр, нийгмийн түншлэлийн 3 талт Үндэсний хороо болон Салбарын хэлэлцээрээр тогтоосон хөдөлмөрийн хэлсний доод хэмжээнээс багагүйгээр тогтоож олгодог, түүнээс нийгмийн даатгалын шимтгэл төлдөг эсэх.		
7	Даатгуулагчид тухайн сард нэгтгэн олгосон хөдөлмөрийн хэлс, түүнтэй адилтгах орлого болон ээлжийн амралтын олговрыг уг даатгуулагчийн аль сард харгалзах орлого болохыг тодорхойлж харгалзах саруудын НДШ төлөлтийн тайланда тусган тайлагнадаг эсэх.		
8	НДШ-ийн тайланда даатгуулагчийн овог, нэр, регистрийн дугаар, төрлийн код болон бусад мэдээллийг зөв оруулж тайлагнадаг эсэх.		
9	Шимтгэл ногдуулалтын тайлангийн ажил, мэргэжлийн ангилал хэсгийг үндэсний ажил, мэргэжлийн ангилал, тодорхойлолтод заасны дагуу үнэн зөв сонгож тайлагнадаг эсэх.		
10	Ахмадын сан байгуулсан эсэх		
11	Дотоод хяналт шалгалтын төлөвлөгөө гаргаж шалгалт хийдэг эсэх, хяналт шалгалтын мөрөөр арга хэмжээ авч ажилладаг эсэх		

Нийгмийн хамгааллын хяналтын улсын /ахлах/ байцаагч